

**ENHETLIGA KOMMUNALA
BELÄGGNINGSUPPHANDLINGAR**

TANKEN, HUR GICK DET SEDAN, HUR GÅR VI VIDARE?

RAMBÖLL Peter Ekdahl

DILEMMAN I KOMMUNALA RAMAVTAL

Anbudsgivarna vet inte vilka objekt som utförs:

- tidsmässigt
- lägesmässigt
- antalsmässigt
- under vilka trafikförhållanden

Förfrågningar som ofta

- är olika utformade
- brister i information med hänsyn till AB04, AMA m m.

Detta kan ge spekulation vid prissättning

SYFTE OCH MÅL MED PROJEKTET

Minska riskerna för spekulation för anbudsgivare i kommunala beläggningsentreprenader.

Genom att

Ge förutsättningar för en upphandlingsprocess som ger ökad transparens i såväl utlämnande handlingar som i inkomna anbud.

EN VANLIG SPEKULATION MAN VILL UNDVIKA

Onormalt låga (eller negativa) a-priser på vissa insatser med hopp om att dessa arbeten inte kommer beställas medan man har "för höga" priser på sådant som utföraren vet/tror kommer beställas i stor omfattning.

UPPDRAGET

Uppdraget bestod i att utforma ett komplett, och av parterna, accepterat förfrågningsunderlag för kommunala beläggningsupphandlingar.

FRAMTAGNA MALLDOKUMENT

- **Administrativa föreskrifter (AF)**
 - Ansluter till AMA AF 12
- **Mängdförteckning med beskrivning (MF)**
 - Ansluter till AMA Anläggning 13
- **A' prislistor för resurser**
 - För tilläggsarbeten
 - För ersättning avseende trafik- och skyddsanordningar
- **Objektsspecifika mät- och ersättningsregler**
 - Anger ändringar av och tillägg till MER Anläggning 13
- **Handledning**
 - Informerar om utformningen av handlingar i ett förfrågningsunderlag
 - Ingen lärobok
 - Kunskaper om AMA, AB04 förutsätts

PROJEKTETS FÖRHOPPNING

Att framtagna malldokument skall nyttjas av så många kommuner som möjligt för att:

- få enhetliga FFU
- kalkylerbara FFU

DRIVKRAFT FÖR SKL/KOMMENTUS

1. Stötta UM som idag inte klarar av att göra egna upphandlingar, eller som av andra skäl väljer att avropa på ramavtalen. SKI:s ramavtal erbjuder en flexibel lösning för UM.
1. De mycket positiva effekter man haft från det regionala ramavtalet i Skåne, där 17 av 33 kommuner avropar på SKI:s ramavtal. Detta ramavtal löpte ut den sista maj 2016 och man behövde ett nytt ramavtal som ersätter detta.
2. I remissarbetet inför SKI:s upphandlingsplan för 2015 framkom från UM att SKI borde upphandla ett ramavtal för underhållsbeläggningar.

NATIONELLT RAMAVTAL

- 810 Antal avropsberättigade parter, som omfattar samtliga 290 kommuner
- 5 st "typkommuner" (efter storlek) som har samma mängder
- Identiska mängdförteckningar att fylla i separat för varje kommun
- Man får lämna pris i valfritt antal kommuner
- Att vara avropsberättigad innebär en möjlighet att avropa från tecknade ramavtalet, dock ingen skyldighet.

EX: TYPKOMMUN #5

Kommunnamn	Län	Jämförelsesumma
Borås	Västra Götaland	- kr
Göteborg	Västra Götaland	- kr
Helsingborg	Skåne	- kr
Huddinge	Stockholm	- kr
Jönköping	Jönköping	- kr
Linköping	Östergötland	- kr
Lund	Skåne	- kr
Malmö	Skåne	- kr
Norrköping	Östergötland	- kr
Stockholm	Stockholm	- kr
Umeå	Västerbotten	- kr
Uppsala	Uppsala	- kr
Västerås	Västmanland	- kr
Örebro	Örebro	- kr

EX: FIKTIVA MÄNGDER/TYPKOMMUN

DCC.2411 Slitlager kategori B av tät asfaltbetong (ABT)			
Maskinläggning			
80 kg/m² ABT 11/B70-100		Stockholm	Umeå
< 1000 m²	m²	12000	12000
1000 - 3000 m²	m²	11000	11000
> 3000 m²	m²	12000	12000
Handläggning			
ABT 11/B100-150			
< 5 ton	ton	200	200
≥ 5 ton	ton	240	240
DCC.2412 Slitlager kategori B av stenrik asfaltbetong (ABS)			
Maskinläggning			
80 kg/m² ABS 11/B70-100			
< 1000 m²	m²	8000	8000
1000 - 3000 m²	m²	19000	19000
> 3000 m²	m²	23000	23000
80 kg/m² ABS 11/PMB 40/80-55			
≥ 1000 m²	m²	3000	3000

AVTALET

Avtalet är ett ramavtal som tecknas med tre entreprenörer i rangordning per geografiskt anbudsområde (kommun) i enlighet med 5 kap. 6 § LOU

AVROP

FFU §2.8

"Avrop görs från den ramavtalsleverantör som har plats ett (1) i rangordningen. Ramavtalsleverantören som har plats ett (1) är skyldig att besvara avropsförfrågan inom fem (5) arbetsdagar. Avböjer eller underlåter ramavtalsleverantören att besvara avropet har UM rätt att avropa från nästa ramavtalsleverantör i rangordningen, d.v.s. ramavtalsleverantören som har plats två (2) i rangordningen o.s.v."

AVROP PÅ TVÅ SÄTT

Tackar ramavtalsleverantören ja till ett **avrop på ett enskilt objekt**, förpliktar denne sig att leverera samtliga delar av objektet. Det är inte möjligt att avstå från att leverera vissa delar av objektet. Om man avböjer eller avstår att svara på ett avrop på ett objekt, avstår man hela objektet. Det är inte möjligt att leverera delar av objektet.

Tackar ramavtalsleverantören ja till ett avrop som avser **en viss tidsperiod**, förpliktar denne sig att leverera samtliga avropade objekt under tidsperioden. Det är inte möjligt att avstå från att leverera vissa objekt under tidsperioden. Om man avböjer eller avstår att svara på ett avrop som avser en viss tidsperiod, avstår man samtliga objekt under tidsperioden. Det är inte möjligt att leverera vissa objekt under tidsperioden

FARHÅGOR OCH REAKTIONER

- Svårt att förhålla sig till vad som gäller och hur kommunen tänker. Kommunen känner oftast inte till att det finns en central upphandling
- Stor nedlagd anbudstid men vilka kommer ropa av på det??
- Parallella upphandlingar i en och samma kommun med olika förutsättning ger otydlighet i vad kommunen vill och hur entreprenören skall lämna pris
- Missnöje med att lämna priser på redan upphandlade kommuner.

FARHÅGOR OCH REAKTIONER

- Vad som är ett affärsmässigt pris kan variera stort beroende på exempelvis volymer, geografi, objektstyper och längden på avtalsperioden
 - TMA i kommun XXX på väg med 30 ÅDT.
 - 0-mängder på PMB.
 - Fräsning i kommuner utan kantsten och där man aldrig har fräst tidigare.
- Fiktiva mängder per kommun finns men de har inte varit tillräckligt differentierade
- Upplevelsen av spekulation fortsatt stor, eller ökad, för entreprenören. Exempelvis spekulation (1kr) på alla poster som man vet inte kommer avropas på alla poster

DISKUSSION OM FIKTIVA MÄNGDER

- Fiktiva mängder i utvärderingen skall i möjligaste mån överensstämma med det förväntade behovet
- Bilagd statistik från föregående avtals mängder, och framtida förväntningar, är till stor nytta för ett rättvisande pris.
- Innevarande leverantör ges en fördel om man med fiktiva mängder skall prissätta poster, där innevarande entreprenör vet om att dessa arbeten aldrig kommer att utföras.

FARHÅGOR OCH REAKTIONER

- Avrop kan avstås de tre första åren men återopas år fyra trots rangordning #1. Otydligt vad man lämnar anbud på.
- "Stordriftsnackdelar" när en leverantör måste räkna på samtliga kommuner under kort tid. Det hade varit bättre - speciellt för mindre och mellanstora leverantörer - att dela upp upphandlingen i mindre geografiska delar och rullat ut dessa sekventiellt.
- Svårt för mindre leverantörer att resursmässigt göra ett tillräckligt anbudsarbete – färre anbudslämnare?

STATUS PÅ RAMAVTALSUPPHANDLINGEN

Första indikationer

- Kommentus delade upphandlingen i 5 delar. 3 är klara. 1 ligger för tilldelning och den sista är under upphandling.
- 20-talet avrop så här långt. Främst i söder där man började.
- Varken fler eller färre anbudsgivare
- Vissa "1kr-priser" förekommer fortfarande m a o spekulation
- Mallen upplevs bra
- Vetskapen om ramavtalet i kommunerna kan ökas (insäljning)

4 ENKLA TIPS

- Var noga med fiktiva mängder – använd relevanta arbeten samt redovisa gärna historik och framtida planering
- Undvik parallella upphandlingar
- Avropa främst hela tidsperioder
- Öka kunskapen och vetskapen

